II.

(Nezakonodavni akti)

ODLUKE

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2021/334

od 23. veljače 2021.

o nacrtu odluke koji je dostavila Rumunjska u vezi s informacijama o površinskoj obradi voća i povrća pesticidima

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2021) 1096)

(Vjerodostojan je samo tekst na rumunjskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1169/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2011. o informiranju potrošača o hrani, izmjeni uredbi (EZ) br. 1924/2006 i (EZ) br. 1925/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Komisije 87/250/EEZ, Direktive Vijeća 90/496/EEZ, Direktive Komisije 1999/10/EZ, Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Komisije 2002/67/EZ i 2008/5/EZ i Uredbe Komisije (EZ) br. 608/2004 ([1]), a posebno njezin članak 45. stavak 4.,

budući da:

(1) U skladu s člankom 45. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1169/2011, rumunjska nadležna tijela 5. ožujka 2020. dostavila su Komisiji nacrt odluke o dodatnom zahtjevu za obvezno označivanje u smislu članka 39. stavka 1., prema kojem gospodarski subjekti moraju informirati potrošače o površinskoj obradi voća i povrća pesticidima („nacrt odluke”).

(2) Uredbom (EU) br. 1169/2011 utvrđuju se opća načela, zahtjevi i odgovornosti u vezi s upravljanjem informacijama o hrani, a posebno u vezi s označivanjem hrane. U tom se pogledu u članku 9. stavku 1. i članku 10. Uredbe (EU) br. 1169/2011 utvrđuju svi podaci koje treba navesti o hrani, u skladu s člancima od 10. do 35. i podložno iznimkama sadržanima u njima.

(3) Člankom 39. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1169/2011 propisuje se da uz obvezne podatke iz članka 9. stavka 1. i članka 10. države članice mogu, u skladu s postupkom iz članka 45., donijeti mjere kojima se propisuju dodatni obvezni podaci za određene vrste ili kategorije hrane, opravdani razlozima zaštite javnoga zdravlja, zaštite potrošača, sprečavanja prijevara ili zaštite prava industrijskog i trgovačkoga vlasništva, oznaka podrijetla, zaštićenih oznaka izvornosti i sprečavanja nepoštenog tržišnog natjecanja.

([1]) SL L 304, 22.11.2011., str. 18.

(4) Utvrđivanjem nacionalnih mjera za obvezno informiranje potrošača o površinskoj obradi voća i povrća pesticidima nakon berbe tim se nacrtom odluke utvrđuju dodatni obvezni podaci za posebne kategorije hrane u smislu članka 39. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1169/2011. Stoga je potrebno razmotriti njegovu usklađenost s prethodno navedenim zahtjevima iz te uredbe i odredbama Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(5) Člankom 1. nacrta odluke utvrđuju se uvjeti koje gospodarski subjekti moraju ispuniti kako bi osigurali da su potrošači točno, potpuno i precizno informirani o površinskoj obradi voća i povrća pesticidima.

(6) Člankom 2. nacrta odluke propisuje se da gospodarski subjekti moraju jasno vidljivim označivanjem informirati potrošače da je voće i povrće koje se stavlja na tržište površinski obrađeno pesticidima i dati jasne informacije o pravilnom načinu rukovanja proizvodima ili njihove uporabe, navodeći prema potrebi da bi trebalo izbjegavati konzumaciju kore tih proizvoda.

(7) Člankom 3. nacrta odluke utvrđuje se da gospodarski subjekti trebaju navesti te informacije postavljanjem teksta iz Priloga nacrtu odluke u neposrednoj blizini voća i povrća, na polici u prostorijama u kojima se ono prodaje. U Prilogu nacrtu odluke propisuje se navođenje sljedećih informacija: upozorenje „ovi su proizvodi površinski obrađeni pesticidom", „naziv pesticida" koji dodaje gospodarski subjekt, upozorenje da se „konzumacija kore ovih proizvoda treba izbjegavati" i „uvjeti rukovanja/uporabe" koje dodaje gospodarski subjekt.

(8) Nakon što je Komisija dopisom od 6. veljače 2020. zatražila pojašnjenje, rumunjska nadležna tijela u dopisu od 5. ožujka 2020. pojasnila su da se nacrt odluke odnosi na prisutnost pesticida na površini voća i povrća koje se stavlja u prodaju kada subjekti izvrše površinsku obradu pesticidima nakon berbe radi očuvanja svježine.

(9) Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) propisuju se pravila kojima se uređuju sredstva za zaštitu bilja i aktivne tvari koje ta sredstva sadržavaju. U skladu s člankom 28. Uredbe (EZ) br. 1107/2009, sredstva za zaštitu bilja, uključujući ona namijenjena površinskoj obradi nakon berbe, trebaju biti odobrena da bi se mogla stavljati na tržište i upotrebljavati u državama članicama. U tom kontekstu podvrgavaju se temeljitoj procjeni sigurnosti radi osiguravanja, među ostalim, zaštite zdravlja ljudi, što uključuje i sigurnost potrošača. Uporaba sredstava za zaštitu bilja mora biti u skladu sa zahtjevima iz članka 55. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.

(10) Da bi se zajamčila sigurnost hrane koja je obrađena sredstvima za zaštitu bilja, razine ostataka pesticida u tim proizvodima, među ostalim u voću i povrću, ne smiju prelaziti maksimalne razine ostataka pesticida utvrđene u Uredbi (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]). Drugim načelom Uredbe (EZ) br. 396/2005 nalaže se da maksimalne razine ostataka pesticida ne smiju biti više od onih koje su potrebne u skladu s dobrom poljoprivrednom praksom, odnosno ne više nego što je potrebno za suzbijanje određenih štetnih organizama, i da moraju biti sigurne za potrošače.

(11) U skladu s člankom 14. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]), hrana se ne smije stavljati na tržište ako nije sigurna.

(12) U skladu s Uredbom (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]), države članice dužne su poduzeti mjere izvršavanja ako se prekorače maksimalne razine ostataka pesticida.

([2]) Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

([3]) Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16.3.2005., str. 1.).

([4]) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

([5]) Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).

(13) Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 543/2011 ([6]) utvrđuju se posebne odredbe o označivanju povezane s primjenom sredstava za konzerviranje ili drugih kemijskih sredstava na agrumima.

(14) Prehrambeni proizvodi koji ispunjavaju zahtjeve iz Uredbe (EZ) br. 178/2002 i obrađuju se sredstvima za zaštitu bilja koja ispunjavaju zahtjeve iz Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i stvaraju ostatke koji ne prelaze maksimalne razine ostataka utvrđene u Uredbi (EZ) br. 396/2005 smatraju se sigurnima za zdravlje potrošača. Države članice dužne su osigurati da voće i povrće koje se stavlja na njihova tržišta ispunjava zahtjeve Unije u pogledu maksimalnih razina ostataka pesticida na hrani i hrani za životinje. Rumunjska nadležna tijela u tom pogledu nisu obrazložila zašto se postojeće odgovarajuće mjere kontrole i izvršavanja ne smatraju dostatnima za jamčenje sigurnosti predmetnog voća i povrća.

(15) Na temelju usklađenih zahtjeva Unije za odobrenje i uporabu sredstava za zaštitu bilja i njihove maksimalne razine ostataka na voću i povrću, koji uključuju detaljnu znanstvenu procjenu sigurnosti sredstava za zaštitu bilja, i s obzirom na pravila izvršavanja i nadzora koja moraju poštovati nadležna tijela država članica, sa stajališta zaštite javnog zdravlja nema opravdanog razloga za uvođenje dodatnih obveznih zahtjeva na nacionalnoj razini u pogledu informacija o hrani ili označivanja hrane kad je riječ o ostacima pesticida.

(16) S obzirom na prethodno navedeno nacrt odluke nije opravdan razlogom zaštite javnog zdravlja iz članka 39. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 1169/2011.

(17) Kad je riječ o obrazloženjima koja se odnose na zaštitu potrošača, mjere iz nacrta odluke nisu u skladu s načelom proporcionalnosti jer nadilaze ono što je potrebno za ostvarenje cilja zaštite potrošača.

(18) Uz to, zahtjev za označivanje iz nacrta odluke prema kojemu treba „navesti, po potrebi, da je potrebno izbjegavati konzumaciju kore predmetnih proizvoda" dovodi potrošače u zabludu o sigurnosti voća i povrća jer se nameće ideja da su proizvodi sigurni samo pod tim konkretnim uvjetom upotrebe, odnosno kada se ukloni kora. To pogrešno navodi na zaključak da je dovoljno informirati potrošače umjesto da se hrana koja nije u skladu sa zahtjevima u pogledu sigurnosti hrane povuče s tržišta. Predloženi zahtjev za označivanje doveo bi potrošače u zabludu i stvorio neopravdane predrasude na štetu sveg voća i povrća na tržištu koje je označeno u skladu s nacrtom odluke. Stoga bi takav zahtjev za označivanje bio u suprotnosti s člankom 7. Uredbe (EU) br. 1169/2011. Osim toga, tekst zahtjeva nije precizan i nije jasno navedeno pod kojim se kriterijima primjenjuje.

(19) Nadalje, činjenica da se Provedbenom uredbom (EU) br. 543/2011 utvrđuju samo posebne odredbe o označivanju povezane s primjenom sredstava za konzerviranje ili drugih kemijskih sredstava na agrumima, pri čemu se nastoji ostvariti cilj zaštite potrošača, dovodi do zaključka da utvrđivanje takvih zahtjeva za označivanje za sve vrste voća i povrća nije potrebno da bi se cilj ostvario.

(20) S obzirom na prethodno navedeno nacrt odluke nije opravdan razlogom zaštite potrošača iz članka 39. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 1169/2011.

(21) Iz prethodne procjene slijedi da rumunjska nadležna tijela nisu opravdala nužnost dodatnih obveznih podataka utvrđenih u nacrtu odluke ni prema jednoj osnovi iz članka 39. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1169/2011.

(22) S obzirom na donesene zaključke Komisija je 4. lipnja 2020. dala negativno mišljenje o nacrtu odluke u skladu s člankom 45. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1169/2011. Komisija je 5. lipnja 2020. obavijestila rumunjska nadležna tijela o negativnom mišljenju.

(23) Stoga bi od rumunjskih nadležnih tijela trebalo zatražiti da ne donesu predmetnu odluku.

(24) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

([6]) Provedbena Uredba Komisije (EU) br. 543/2011 od 7. lipnja 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 za sektore voća i povrća te prerađevina voća i povrća (SL L 157, 15.6.2011., str. 1.).

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Rumunjska ne smije donijeti nacrt odluke dostavljen 5. ožujka 2020. o obvezi gospodarskih subjekata da informiraju potrošače o površinskoj obradi voća i povrća pesticidima.

Članak 2.

Ova Odluka upućena je Rumunjskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. veljače 2021.

Za Komisiju
Stella KYRIAKIDES
Članica Komisije